

225558 - ئىستىغپار قەلب ياشناتقۇچى ئاساسلىق سەۋەبىدۇر

سوئال

ئىستىغپار قەلبلەرنى ياشىنىتىدۇ دېسە توغرا بولامدۇ؟، بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەلمە دەھىيلەر ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھ تائالاغا خاستۇر.

ئىستىغپار بولسا قەلبنىڭ ياشىنىشى، ئۇرلىنىشى ۋە ھىدايەت تېپىشىنىڭ سەۋەبىدۇر. چۈنكى ئۇ ئاللاھ تائالانىڭ رەھمىتىگە ئېرىشىشىنىڭ سەۋەبىدۇر. بۇ توغرىدا ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: ﴿لَوْلَا تَسْتَعْفِفُونَ اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾ تەرجىمىسى: «سەلەر رەھمەتكە ئېرىشىشىڭلار ئۈچۈن ئېنىمىشقا ئاللاھتىن مەغپىرەت تەلەپ قىلمايسىلەر؟» [سۈرە نەمل 46-ئايەت].

سەلەپ ئالىملارنىڭ بەزىسى مۇنداق دەيدۇ: "ئاللاھ تائالانىڭ بىر بەندىسىگە ئىستىغپار ئېيتىشنى ئىلھام قىلمىغانلىقى، ئاللاھ تائالانىڭ ئۇ بەندىسىنى ئازابلاشنى مەقسە قىلغانلىقىدىن دۇر" [ئەھيا ئۇلۇمىدىن 1-توم 313]. ئىستىغپار ئېيتىش بولسا ئاللاھ تائالانىڭ ئېتىپ زىكىرى قىلىشنىڭ جۈملىسىدىن دۇر، ئاللاھ تائالانىڭ ئېتىپ بىلەن قەلب ياشىنىدۇ.

ئىبنى قەييىم رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "زىكىر قىلىشنىڭ مېۋىسى قەلبنى ياشىنىتىدۇر". [مەدارىجئە سسالىكىن 2-توم 29-بەت].

ئىستىغپار گۇناھ سەۋەبىدىن كېسەل بولغان قەلبنىڭ دورىسىدۇر. گۇناھ-مەسىيەت بارلىققالا-مۇسبەتنىڭ ئاساسىدۇر.

ئىمام قەتادە رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "شۈبھىسىزكى، قۇرئان كەرىم سەلەرگە كېسەللىرىڭلار ۋە كېسەلنىڭ دورىسىنى بايان قىلىپ بەردى، كېسەللىرىڭلار بولسا، سەلەرنىڭ گۇناھىڭلار، كېسەلنىڭ دورىسى بولسا ئىستىغپار ئېيتىشتۇر". [ئىمان شاخچىلىرى 9/347].

ئىستىغپار بولسا قەلبنىڭ قاسماقلىرىدىن، غەپلەت ۋە سەھۋەنلىكلەردىن تازىلاپ، ئۇنىڭ چاقىنىشى ۋە پاكلىنىشىدىكى كاتتاسەۋەبلەرنىڭ بىرىدۇر.

ئىبنى قەييىم رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: “مەنبىر كۈنى ئۇستازىم ئىبنى تەيمىيە رەھىمەھۇللاھقا مۇنداق دېدىم: “بەزى ئۆلىمالار: بەندە ئۈچۈن تەسبىھ ئېيتىش بەك كىرىم ياكى ئىستىغپار ئېيتىش مۇ؟ دەپ سورىۋاتىدۇ دېسەم، ئىبنى تەيمىيە رەھىمەھۇللاھ جاۋاب بېرىپ: “كىيىمپا كىزە بولسا گۈل سۈيى ۋە خۇش-پۇراق نەرسىلەر مەنپەئەتلىك بولغاندەك، ئەگەر كىيىم قاسماق-كىر بولسا، ئىسسىق سۇ بىلەن سۈيۈن بەك كىرىم مەنپەئەتلىك بولىدۇ.” ماڭا يەنە: “ئەمما كىيىم ھەمىشە كىر-قاسماق بولسا قانداق بولىدۇ؟ دېگەن. [ۋابىلىسىسە يىب 92-بەت].

يۇقىرىدا بايان قىلىنغان مىسالدىكى گۈل سۈيى ۋە خۇش-پۇراق نەرسىلەردىن زىكىر-تەسبىھ قاتارلىقلار مەقسە تەقلىنىدۇ. سۈيۈن بىلەن ئىسسىق سۇدىن ئىستىغپار مەقسەت قىلىنىدۇ، چۈنكى كىيىم بىلەن بەندەن سۈيۈن بىلەن تازىلانغاندەك، گۇناھدىنمۇ ئىستىغپار بىلەن پاكىزلىنىدۇ.

ئەغەر رىئال مۇزەنرە زىيەللاھۇ ئەنھۇدىن رىۋايەت تەقلىنىدۇكى، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: **«مېنىڭ قەلبىم مۇپەردىلەنگەندەك بولىدۇ، مەنمۇ كۈندە 100 قېتىم ئىستىغپار ئېيتىمەن.»** [مۇسلىم رىۋايىتى 2702-ھەدىس].

شەيخۇل ئىسلام ئىبنى تەيمىيە رەھىمەھۇللاھ يۇقىرىقى ھەدىسنى تەسبىھ دەستە توختۇلۇپ مۇنداق دەيدۇ: “پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام بۇ ھەدىسنى، ئۆزىنىڭ ھەر كۈنى ئاللاھ تائالا غائىبىي ئىستىغپار ئېيتىدىغانلىقى، بۇ ئارقىلىق قەلبىنى ئورۇنلاشقا ياردەم بىلەن يوقىلىدىغانلىقى توغرىسىدا خەۋەر بەرگەن.” [پەتۋا تۈپلۈمى 15-توم 283-بەت].

ئەبۇ ھۈرەيرە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن رىۋايەت قىلىنىدۇكى، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: **«شۈبھىسىزكى، مۆمىن بىر گۇناھ قىلسا، ئۇنىڭ قەلبىگە بىر قارا چىكىت پەيدا بولىدۇ، ئەگەر تەۋبە قىلسا، گۇناھدىن قولتۇرسە قەلبى ئاقىرىپ پاكلىنىدۇ. ئەگەر گۇناھ-مەسىيەت زىيادە بولسا قەلبىنى قارا چىكىتلەر قاپلاپ كېتىدۇ، مانا بۇ ئاللاھ تائالا قۇرئان كەرىمدە زىكىر قىلغان قارا چىكىتلەردۇر. ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: ﴿كَلَّا بَلْ سَرَّانَ عَلَيَّ قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾. تەرجىمىسى: «ھەرگىز ئۇنداق ئەمەس، بەلكى ئۇلارنىڭ گۇناھلىرى تۈپەيلىدىن دىللىرى قارىيىپ كەتكەن.»** [سۈرە مۇتەپپىپىن 14-ئايەت]. [بۇ ھەدىسنى ئىمام تىرمىزى ۋە ئىبنى ماجە رىۋايەت قىلغان. شەيخ ئەلبانى رەھىمەھۇللاھ سەن دەپ تىرمىزىنىڭ سەھىھ ھەدىسلەر توپلىمىدا 2654-نومۇرلۇق ھەدىس دەستە كەلتۈرگەن].

بۇ ھەقتە تېخىمۇ كۆپ مەلۇمات ھاسىل قىلىش ئۈچۈن 104919-نومۇرلۇق سوئالنىڭ جاۋابىغا مۇراجىئە تەقلىنىسۇن.

ھەممىدىن توغرىنى بىلگۈچى ئاللاھ تائالادۇر.